

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

ELOFIZETESI ÁR		Felelős szerkesztő:	Kiadótulajdonos:	Hirdetéseket és nyiltéri közleményeket
Egész évre	12 kor. Negyedévre	3 kor.		a kiadóhivatal vesz fel és azok előre fizetendők.
Felévre	6 kor. Egyes szám ára 20 fillér.	BITTERMANN SÁNDOR.	BITTERMANN NÁNDOR.	MEGJELEN MINDEN KEDDEN ES PENTEKEN.

Az új kormánypart szózata.

Zombor, február 17.

A kormány és a Nemzeti Társas-kör közös határozatával gróf Tisza Istvánt bizta meg annak a szózatnak megszerkesztésével, mellyel az új part a nemzet komoly, a békés munkát támogatni kész elemeit csatlakozásra szólítja fel.

Gróf Tisza István a megbízásnak megfelelt s a kormány és a kör változtatás nélkül egyhangulag elfogadta felhívása szövegét.

E felhívás komoly, mint maga a helyzet, és méltóságos, mint írójának szelleme. Szándékosan kerülte a mult bírálatát, a jelen munkában való részvételre és a jövőendő célok szolgálataira bizdit. Keserűség nélkül, bizó reménykedéssel fordul mindenkinek eddigi part állására való tekintet nélkül, ki a fejedelem és a nemzet közti harmonia megerősítését és e harmonia oltalmazó pajzsa alatt egyedül munkálható nemzeti haladást igazán óhajtja.

Minden eddigi jeltől azt lehet következtetni, hogy a szózatnak nagy sikere lesz. Seregesen fognak tódulni az új part zászlaja alá, melyet szombaton fognak kibontani, az ország minden részéből nemesak a régi szabadelvűpart tagjai, hanem új elemek is; valamint az is valószínű, hogy vármegyénk a csatlakozóknak nem a legkisebb csapatát fogja kiállítani.

De hadd hasson minden magyarát nélkül a szózat maga, mely szóról-szóra így szól:

FÖLHIVÁS.

Az a vihar, amely királyával való összeközés küszöbére sodorta a nemzetet, arra indította a koalíció vezetőit, hogy a katasztrófa elhárítása céljából átmeneti program alapján vállalkozzanak a kormány vitelére.

Tették ezt abban a reményben, hogy helyreállíthatják a nemzet és király közötti teljes összhangot s ezzel újból lerakhatják a zavartalan alkotmányos élet, a nyugodt fejlődés és az igazi erőnyújtó nemzeti politika állandó alapjait.

E munkát a nemzet bizalmának letéteményesei veszik kezükbe. Oly férfiak, akiknek sem hazafiságát, sem egyéni rátermet-

ségét nincs okunk kétségbevonni. Mőgejük áll majdnem az egész nemzet s vérmes reményekkel néz kormányzati eredményei elé. Megindul a munka és annak legelső eredményeként letűnnek közéletünk látóhatáráról mindazok a közjogi követelések, amelyek a negyvennyolcas és függetlenségi pártokat az 1867-iki kiegyezéssel szembeállították s ellenzéki programjuknak sarkköveit, a hatvanhetes kormányok elleni vehemens tamadásaiknak gerincét alkottak. A hatvanhetedik közjogi alap a függetlenségi part többségre és kormányra jutásával üli legteljesebb diadalát, mert e part programjának közjogi tartalmát éppen akkor kénytelen az ország jól fölfogott érdekeiben felretenni, amidőn a hatalom birtokával együtt ráhárul elvei megvalósításának kötelessége is.

Ezzel a ténnyel és az ebben fekvő — minden szónál ékeőbb — beismeréssel bezárul legujabb történelmünknek a közjogi ellentétek és harcok által betöltött időszaka. A közjogi kérdés leszorul a gyakorlati politika színteréről. Nem élő valóság többé, történelmi reminiscencia csupán mindaz, ami a negyvennyolcas partok közjogi álláspontját az 1867-iki közjogi alaptól elválasztá. Tartalmukat vesztett üres jelszavakkal játszanék frivol játékot az, ki ezekkel a jelszavakkal hívna újból romboló munkára a régi part-szenvedelmet.

A hatvanhetedik kiegyezés közjogi alapjára helyezkedve keresnek a koalíció vezeterei új alapot egy a nemzet és dinasztia közötti állandó összhangot biztosító új partalakulás számára, de ezt a hadsereg szolgálati nyelve körüli újabb reform által kívánják a függetlenségi partra nézve elfogadhatóvá tenni, amely a magyar nyelv mérésektől újabb terfoglalása által egészítené ki a szabadelvű kormányzat utolsó éveiben biztosított katonai reformokat.

Minden számottevő politikai tényező segítségükre jön, hogy a megoldás utjából elhárítsák az akadályokat. A földadat nem könnyű, de nem látszik reménytelennek mindaddig, amíg az idő előhaladása a bankkerdest nem állítja előtérbe. Az önálló bank követelése szétrobbantja a koalíciót, majd partszakadást okoz magában a függetlenségi partban is, amelynek éppen legintranzenesebbnek látszó csoportja a bankkérdés sürgős megoldása fejében az összes katonai reformok elejtésére késznek mutatkozik.

Ezzel megszűnik bármilyen újabb katonai reform elérésének minden reménye, de egyúttal megoldhatatlannak látszó állandó válság sodorja magával egész közéletünket s magában a képviselőházban oly mérvet ölt az anarkia, hogy a ház többségét alkotó partokból alakult kormány az indemnitás tárgyalását sem tudja kieszközölni s költségvetés nélküli állapotba kénytelen juttatni az országot.

Reménytelen utvesztőbe jut egész közéletünk; a koalíció végleg fölbomlik; szervezetlen, tehetetlen állapotban, minden ellenségünk szabad prédájára hagyva a nemzetet.

Ennek sorsa nem maradhat ilyen gazdátlanul. Új alapra kell helyezkednünk, utat kell mutatnunk, amelyen visszanyerhesse akcióképességét a nemzet s újra fölvehesse az építő, produktív nemzeti politika megszokott fonatát.

Kell-e sokat magyaráznunk, minő égető sürgős szükség van erre. Minden téren, minden irányban zúllásnak indultak az ország közállapotai. Pénzügyeink egyensúlyát komoly veszedelem fenyegeti. Közgazdasági fejlődésünkre ólomsúllyal nehezedik a bizonytalanság s a reánk leselkedő ezer veszedelemtől való félelem. Társadalmunkat vallasfelekezeti, szociális és nemzetiségi ellentétek szaggatják ellenséges táborokra; politikai súlyunk, hitelünk, a magyar nemzet belátásába, megbízhatóságába, hazafiai áldozatkészségébe, államalkotó erejébe vetett hit veszendőben. Tehetetlen vergődésünket mind nyiltabb kárörömmel gunyolják s mind vakmerőbben használják ki nemzetünk kisebb-nagyobb ellenségei.

Pedig — ma még — kezünkben van a nemzet sorsa. Ma még egy csapásra visszaszerezhetjük a nemzet számára a sikeres védekezés, a nemzeti erőgyűjtés és fejlődés biztos talaját. Nincs semmi másra szükség, minthogy bátor kézzel elhárítsuk utunkból a nemzet és király között szükség nélkül fölidézett ellentétek utolsó maradványait.

Három hosszú keserves századon keresztül nyögött a nemzet az ellentétek súlyos átka alatt. Végre annyi szenvedés után nagy magyar király, nagy magyar államférfiak szavára hallgatva, oly irányt adott a dinasztia politikájának, amely biztosította számunkra a nemzeti lét, a zavartalan alkotmányos élet, a szabad fejlődés összes áldásait.

Folyik az alkotmányos élet, a nemzeti kormányzat közel négy évtizeden át s a magyar nemzet oly haladást tesz minden téren, aminőt azelőtt soha. Nemzet és király megérti egymást. A nemzeti akarat érvényesül még oly kérdésben is, hol őfelsége mélyen gyökerező aggályait, vágyait hozza alkotmányos érületének áldozatul. A szó teljes értelmében érvényesül a nemzet önrendelkezési joga s mindezt azon egy korlátot kell viszontszolgáltatul elfogadnunk, hogy ne bolygassuk az 1867. évi XII. törvények közjogi rendelkezéseit s a hadsereg vezérlete, vezénylete és belserveszete körüli alkotmányos fejedelmi jogok gyakorlása terén ne akarjunk újabb reformokat kiereszokolni attól az uralkodótól, aki még ezen a téren is tekintetbe vette a nemzet kívánságait.

Ha ebben az egy kérdésben deferál a nemzet annak a királynak, aki oly ragyogó példája az igazi alkotmányos uralkodónak, ezzel nem ejt csorbát szabad nemzetet megillető jogos önértetén és nem hajlik meg idegen tényezők előtt, nem szegődik idegen érdekek szolgálatába.

Ellenkezőleg: király és nemzet egyetértése teszi erőssé mindakettőt minden kül- és bellelenséggel szemben. A királyával meghasonlott nemzet ellen intézheti merényleteit idegen befolyás, idegen akarat és abban vigaszt bizonyára nem találhatunk, hogy a meghasonlás a dinasztia nézve is gyöngeség, tehetetlenség, vesztő forrása.

Az 1903-ban elhatározott katonai reformok nagyrésze még befejezésre vár. Újabb reformokért folytatott meddő harc helyett fordítsuk erre a munkára egész erőnket. Hiszen ezek is csak a kölesönös teljes biazalom és összhang termékeny talajában fejthetik ki áldásos hatásukat és ebből a talajból nőhetnek ki király és nemzet együttes spontán

akaratából egészséges gyümölcsöt hozó növény gyanánt azok a további reformok, amelyekben a nemzet érvényesülési törekvése a hadsereg jól fölfogott érdekével találkozhat.

Az 1867. évi XII. törvényekben érintett közgazdasági kérdések nem okozhatnak konfliktust nemzet és király között.

Azok közjogi oldalát a törvény a nemzet szabad önrendelkezési alapján tisztázta s minden törekvés, amely ezt kétségbe vonni vagy elhomályosítani akarná, jártkülömbőség nélkül szemben találja magát az egész nemzettel.

Politikai szempont közgazdasági kérdésben nem lehet a gazdasági célszerűség rovására irányadó. Akár a nemzeti függetlenség, akár a dinasztia hatalmi állása szempontjából vesszük a kérdést, a kár a kettő közötti harmonia magasabb álláspontjáról, politikailag jó megoldás csak az lehet, amely gazdaságilag erősebbé teszi a nemzetet. A bank- és vámkérdésnek az a megoldása teszi függetlenebbé a nemzetet és hatalmasabbá a dinasztia, amely fokozza, fejleszti a nemzet gazdasági erejét.

Mind a két politikai cél szempontjából egyaránt hiba a megoldás formájának alárendelni a lényegét.

A kérdés gazdasági célszerűségi kérdés tehát, amelyet a mindenkori tényleges viszonyok és konjunktúrák alapján kell eldönteni. A most megoldásra váró bankkérdést illetőleg nem habozunk kijelenteni, hogy nem riadunk ugyan vissza a külön bank föllállításától sem, azonban mégis, amennyiben a magyar közgazdasági érdekeket teljesen kielégítő megegyezést létesíthetünk, az ország jól fölfogott érdekében a közös bank főtartásának adunk elsőbbséget. Tesszük ezt azért, mert a magyar társadalom és főleg a birtokososztály mai helyzetét nem tartjuk arra alkalmasnak, hogy szükség nélkül tegyünk ki őket a magyar bank föllállításával kezdetben járó drágább kamatláb és bizonytalanabb hitelviszonyok erópróbájának.

Pénzügyi és közgazdasági helyzetünk óva int, hogy minden elkerülhető surlódástól, erőfeszítéstől, meddő küzdelemtől tartsuk vissza a nemzetet és az építőmunkára koncentráljuk annak egész erejét. Céltudatos, következetes, higgadt, megfontolt, de annál határozottabb és bátrabb politikára van szükség. Gyűjtenünk, egyesítenünk és fejlesztenünk kell a pénzügyi, gazdasági és kulturpolitika által; egyesítenünk a nemzet nagy céljainak minden partikuláris érvek fölött álló hű szolgálatában, amely az állam egységének és nemzeti jellegének következetes kiépítése mellett az igazság, méltányosság

és közérdek nagy szempontjai szerint egyenlíti ki az ellentéteket és elégit ki minden jogos érdekét.

És fejlesztenünk az állami és társadalmi élet minden ágára kiterjedő reformmunkával, amely tántoríthatatlanul a valódi szabadság, a valódi fölvilágosodás iránytűje után haladva, jelszavaknak föl nem áldozza a lényegét; számol a viszonyokkal, nemzetünk egyéniségével és speciális érdekeivel; rázkódtatásoknak ki nem teszi a nemzetet, hanem csüggedést, ingadozást, hátralépést nem ismerő, fokozatos haladásban, lépésről lépésre halad mindig előre, mindig följebb a nemzeti realpolitika nagy céljai felé.

Ezen politika szolgálatára és az ezt képviselő kormány támogatására kívánunk pártot alakítani, amelynek alakuló gyűlését e hónap tizenkilencedikén délután három órakor a fővárosi Vigadó nagytermében fogjuk megtartani.

Megjelenésre, csatlakozásra hívjuk föl mindazokat, akik törekvésünk támogatására hajlandók és a produktív nemzeti politika terére kívánják visszavezetni a nemzetet. E nagy cél szolgálatába szegődhet tekintet nélkül eddig elfoglalt pártállásra minden igaz hazafi, aki tanulni tud a közelmúlt keserves tapasztalataiból.

A régi pártkeretek túlélték magukat. Üres jelszavakká váltak a régi adáz tusák esztakáltásai. A pártharcok megújulása élő elvi tartalom, benső szükség nélkül veszedelembé dönti a nemzetet.

Az ország sorsa magunkbaszállásra int mindnyájunkat. A helyzet komoly. Nemzeti létünk alapjai repedeznek. Ezer veszedelem tornyosul fejkünk fölé.

A nemzet legszentebb érdekei parancsolják, hogy egyesüljünk a jelen munkájára, a jövő alapozására és feleljük a mult ellentéteit.

Tekintetünket előre szegezzük. Visszapillantunk csakis azért szabad, hogy oklást merítsünk a multakból és ne feleljük: e szegény nemzetnek mennyit ártott az elvakultság, a gyűlölködés, a pártszennvedelem.

Hazafiai aggodalommal eltelve, de ügyünk igazságába vetett erős hittel fordulunk mindazokhoz, akik fölött nem hiába zajlott le az utolsó évtized szomorú története: halljuk meg most, az utolsó órában a veszedelemben álló haza hívó szavát. Egyesüljünk vállvetett, férfias küzdelemre. Bocsássuk a nemzet szolgálatába szívünk, agyunk minden erejét. Előre! Munkára föl!

Az új pártalakulás ügyében kiadott felhívást a következők írták alá:

Csáky Albin gróf, Tisza István gróf, Erdély Sándor, Perczel Dezső, Berzeviczy

Albert, Láng Lajos, Beöthy Zsolt, Khuen-Héderváry Károly gróf, Lukács László, Jakabffy Imre, Kabos Ferenc, Hieronymi Károly, Mara László, Székely Ferenc dr., Serényi Béla gróf, Hazai Samu. Lánzy Leó, Dániel Ernő báró, Rosenberg Gyula dr., Harkányi Frigyes báró, Szell Ignác, Márffy Emil, Fejérváry Imre báró, Keglevich Gyula gróf, Komiss Károly gróf, Darvai Fülöp dr., Wodianer Albert báró, Bartal Aurél, Sándor János, Kovácsy Sándor, Böllöny József, Darvas Béla, Dániel Gábor, Vojnits Sándor, Zeyk Dániel, Molnár Viktor, Vojnits István, Tolnay Lajos, Lónyay Sándor, Horánszky Lajos, Sulyovszky Gusztáv, Babó Lajos, Mikó Bálint, Latinovits Pál, Beöthy László, Szmrecsányi Jenő, Kovács-Sebestyén Endre, Heinrich Alajos, Kunz Jenő dr., Levay Lajos báró, Thaisz Péter, Fejérváry Jenő, Betegh Miklós, Montbach Sándor, Kürthy Lajos, Bujánovich Sándor, Bornemisza Lajos, Sztajevits János, Sziklay Ede, Csáky Lajos gróf, Széchenyi Sándor gróf, Wickenburg Márk gróf, Radvánszky Antal báró, Podmaniczky Géza báró, Domahidy Elemér, Dókus Ernő, Molnár József, Lichtenstein József, Heltai Ferenc, Bartal Béla, Mezei Mór.

Az alkotmánypárt feloszlása.

Gróf Andrássy Gyula, az alkotmánypárt vezére, előbb a párt végrehajtó bizottságának ülésén, utóbb pedig pártértekezleten maga indítványozta pártjának feloszlását, mihez mind a végrehajtó bizottság, mind a pártértekezlet hozzájárult.

Alkotmánypárt, a koalíciónak legértelmesebb, igazi gouvornementális pártja, nincs többé. Hiven kitarított a küzdelemben, míg a hatvanhetes alapot egyedül képviselte a negyvennyolcas függetlenségi párttal szemben s önkénytelenné állott s feloldotta tagjait kötelekeiből, amint hatvanhetes alapon új kormány alakult s támogatására a siker biztató reményével új párt kezdett szervezkedni.

Amily rokonszenves volt az alkotmánypárt működése a koalícióban, éppoly tiszteletreméltó az elmulása. Annál csodálatosabb, hogy sem fölfelé, sem lefelé nem volt képes teljesen

Nem várt látogatás.

Baán Margit asszony zongorázott, amikor az inas Feleki Sándor látogatását jelentette. A szoba a remek csillár piros csipkeernyőjén átszűrődő fénytől misztikus, szinte bizarr volt. Érzéki ingerlő illat járta át a meleg levegőt, mely kábitott, bágyasztott.

— Ilyenkor? Tudhatná, hogy ez időtáiban nem fogadok — szölt mintegy magának. — Kéretem Feleki urat — szölt aztán — és maga pedig készítsen azonnal teához.

A körülbelül harminc éves Margit esinos, nem feltűnően szép, de vonzó, érdekes megjelenésű asszony volt. Egész lénye telve élelenséggel. Férje három éve halt meg s most édesanyjával együtt lakott, de egymástól teljesen függetlenül éltek, mert sem a természetük, sem a nézetük nem hasonlított egymásra.

Margit szerette ezt a független életet, ez tartotta vissza a másodszori férjhezmeneteltől, pedig kérőkben nem volt hiány.

— Csakugyan ön az kedves Feleki? — fogadta nyájasan a frakkban, fehér nyakkendősen belépőt, majd tréfásan tette hozzá: — Ugy látom csak stációt tart nálam . . . foglaljon helyet.

— Ugyan Margit ne gunyolódjék, tudom, hogy ilyenkor nem szívesen lát vendéget, de, hogy erre jártam, még sem tudtam ellentálni a kísértésnek, hogy feljőjek. Ma különben már kétszer kerestem.

— Tudom. Sajnálom is, hogy nem találhatott itthon, de azt hittem, pénteken majd csak viszontlátom.

— A fogadónapján — ugy-e? Ne is beszéljen róla. Nagyon jól tudja, hogy gyűlölöm a fogadónapokat s hogy a maga fogadónapjaira meg éppen haragszom.

— Na szép! Ezt aztán őszintén megmondta! És, ha szabadna tudnom: miért?

— Mert minél szimpatikusabb a háziasszony, annál csufabb egy szalon, ha teli van tömve vendégekkel.

— Köszönetet mondjak ezért az elmés kis bókért?

— Nem érzélgés ez, hanem gondolatom legőszintébb kifejezése. Nem is tagadom, érzem, hogy embergyűlölő leszek, vagy lehet, hogy már az is vagyok.

— Maga Feleki? . . . No ezt ugyan senki se merné magára fogni. Remélem ma sem azért megy el Almássy grófnő nagy estélyére, hogy ott remetéskedjen.

— Hagyja el! Igaz, oda készültem, de . . .

— Semmi de . . . Azt hiszi megbocsátaná a grófnő, ha távol maradna? Csalódik! . . . Almássy grófnő haragja rettenetes!

— Hát maga Margit miért nem respektálja ezt a rettenetes haragot? Ugy tudom, szinte hivatalos . . .

— Csak a forma kedvéért. A grófnő nagyon jól tudja, hogy nagyobb estélyekre

nem szoktam elmenni. De magát figyelmeztetem, hogy ne késsen el.

— Csak nem kívánja, hogy azonnal menjek és elsőnek érkezzem a grófnőhöz?

— Jó! Jó. Maradjon. Iszik velem egy eszeze teát.

— Higyje el, minden kedv nélkül megyek.

— Annál jobban fog mulatni.

— Dehogy! Nem is tudom mit is csinálnak ott?

— Én édes jó Istenem! Hát azt, amit a többiek: táncol.

— Nem táncolok.

— Hát akkor élvezi a táncolókat.

— Én nem vagyok barátja a táncnak, sem a táncolóknak, sőt ez utóbbiakat nevetégeseknek találom.

— Én is úgy vagyok a táncsal. Már mint lánynak se kellett s mint asszony, mégis csak kivettem a részemet belőle, mert szegény férjem igen nagy kedvelője volt s neki meghoztam azt az áldozatot, hogy a kedvéért igen sok bált és estélyt végig táncoltam.

— Én ilyen áldozatot nem fogadnék el a feleségemtől s bár mindent megtennék érte, a táncról egyenesen eltoltanám, mert tánc közben mindenkinek jogában állna átkarolni az én asszonyomat, szépeket, bókokat mondani neki, sőt udvarolni is és ez csöppet se volna inyemre.

Margit kacagott.

maga részére hódítani a lelkeket. Hogy lefelé miért nem, érthető; hogy fölfelé miért nem, a pártértekezleten mondott beszédében maga Andrásy Gyula gróf világítja meg.

Ez érdekes történelmi visszapillantásban elmondja a koalíció létesítését, kormányrajutását s a kormánynak megállapodását, hogy törekedni fog azon időn belül, melyben a hatalmat bírja, öfelsege előtt bebizonyítani, hogy katonai követelményeik, miket egyelőre kikapcsoltak, nem veszélyeztetik a hadsereg harc képességét, sem az 1867. évi XII. törvénycikkkel ellentétben nem állanak. Majd így folytatja:

„E kísérlet nem sikerült. Én magam ezentul is kitarítottam eme program mellett. Meglehet, hogy ő felségét meggyőzőnem nem is lehetett volna semmi körülmények közt. Nem is sikerülhetett, ha másképp a lehelőség meg is lett volna, mert akkor, mikor jöttek a végső döntés percei, mikor kellett volna egy állandó, újabb vállalkozás számára programot kapni, mikor én rendíthetetlenül és változatlanul megálltam azon az állásponton, amelyet régen elfoglaltam a koalícióval történt megállapodások alapján, akkor azt kellett tapasztalnom, hogy annak idején, midőn a legnagyobb harcokat vívtuk a katonai kérdésekért, éppen annak a pártnak nagy része, amely az egész alkotmányt kockáztatta a katonai kérdésekért, akkor azt mondta, hogy ezek alárendelt dolgok, azokért nem érdemes esatázni, csak az önálló bankért.

Igy természetes, hogy joggal találkozhattam azzal az ellenvetessel Bécsben mindenfelé, hogy a katonai kérdés „die fixe Idee von Andrásy“. Joggal találkozhattam azzal az ellenvetéssel, hogy hiába adja meg öfelsege a koncessziókat, a nemzet nem azt kéri, hanem az önálló bankot. De mellékesen legyen megjegyezve, azután a bankra vonatkozóan is hallottam azt az érvelést, miért adnak meg a bankot, hisz pár évvel ezelőtt minden attól függött, hogy vajjon a katonai kérdésben kapunk-e koncessziót, vagy nem. Azért földúlták az országot, a legnagyobb harcban mentek. Ma senki sem beszél a katonai

kérdésről, hanem hogy mi lesz a bankkérdéssel? Hisz a bankkérdésben nem is folytak azok a duló esaták, melyek folytak a katonai kérdésben. Hát miért adnak meg azt is. Ott sem fog kitarítani a nemzet. Kapkodást láttak, következetlenséget láttak. Ennek következtében, igen sajnós, az általam annyira kívánt katonai koncessziókat meg nem adták.“

Andrásy eddigi politikájának megfelelőleg olyan rezsimet óhajtott, mely lehetővé tette volna, hogy azok az elemek is, melyek eddig más közjogi alapon állottak, a régi kormánypárt tiszteletreméltó elemeivel szövetkezve önértüket kielégítő vivmányok alapján alkottak volna új kormányt. Mivel nem úgy történt, elkerülhetetlennek látja a mérközést a 67 és 48 között. E harcban külön célokkal nem vehet részt, mert a 67 megosztásával nem a saját programja kilátásait emelné, hanem olyan jel-szavaknak adna erőt, melyekért küzdeni nem akar. Azt az óriás felelősséget, hogy megossza az ország hatvanhetes elemét, mikor alakulóban van egy új hatvanhetes párt, nem tudná magára venni s azért ajánlja a párt feloszlását, hogy kiki oda esatlakozhassék, ahova meggyőződése vezérli.

A párt az utolsó értekezletén mind gróf Andrásy Gyula, mint a párt vezére, mind pedig Széll Kálmán, mint a párt elnöke, a párttagok részéről nagy ovációban részesültek.

A volt alkotmánypárti tagok közül, mint halljuk, mintegy hatvanan az új pártba lépnek. Erről gróf Zichy János elnöke alatt már tanácskoztak és határoztak is mintegy harmincan.

H I R E K .

Kinevezés. A zombori pénzügyigazgatóság Baranyai Ferencújvidéki fővámhivatali kisegítő díjnokot díjtalan vámgyakornokká nevezte ki.

Helyettesítés. Vojnits István alispán a belügyminisztertől nyert felhatalmazás alapján Radich Aladár szolgabíró a palánkai főszolgabírói állásra helyettesítette.

Kirendelés. Az igazságügyminiszter dr. Miskolezy Agostont, a szabadkai ügyészséghez beosztott bírósági jegyzőt a szabadkai ügyészség kerületébe ügyészségi megbízottá rendelte ki.

Athelyezés. Vojnits István alispán a belügyminisztertől nyert felhatalmazás alapján Payerle Nándor palánkai és Schick Ernő titeli szolgabírókat a közzolgálat érdekében kölcsönösen athelyezte.

Díjat nyert terv. A nagykarolyi kereskedelmi és iparbank r. t. székházának terveire hirdetett országos nyilvános tervpályázaton Herezegh Sándor okl. mérnök városunk lakosa, ki a Bács-Bodrog vármegyei gazdasági egyesületi palotát is tervezte, 27 pályázó közül a második díjat nyerte.

Bucsulakoma. Ondrus Gyula korzori gondnoknak Busgyaházára, Mármarosba, történt athelyeztetése alkalmából kellemes bucsuzó estélyben volt része február hó 12-én az apatini polgári kaszinó helyiségében. A bucsuestélyen az erdészeti kar minden tagja, valamint az apatini intelligencia teljes számában vett részt.

Városi közgyűlés. Zombor város törvényhatósági bizottsága folyó hó 19-én, szombaton délután 3 órakor rendes közgyűlést tart.

Mértékhitelítés. Zombor város tanácsa közli, hogy a múlt évben megtartott időszaki hitelítés alkalmával kifogásolt mérlegek hitelítése céljából a m. kir. állami mértékhitelítő folyó hó 21-én Zomborba érkezik. Felbivja a tanács az érdekelt mérlegtulajdonosokat, hogy kifogásolt mérlegeik hitelítése végett e napon a régi katonai laktanyában a törvényes joghátrányok terhe mellett a mértékhitelítőnél jelentkezzenek.

A miniszter köszönete. A vallás-és közoktatásügyi miniszter Baja város közönségének azon alkalomból, hogy Babocsay József siketnéma könyvkötőtanonc részére az 1910. évre 210 korona segélyt szavazott meg, köszönetét nyilvánította.

Szerencsétlenség. Szilágyiban Farkas Lajos két éves fiúcska, szüleinek szemefénye, egy őrizetlen pillanatban a vitriolos üveghez tévedt, annak dugóját kivette s abból néhány cseppet megivott. Dacára az azonnal előhívott orvosi segítségnek, néhány órai kínlás után meghalt.

— No magából aztán szép kis férj volna. Hiszen csunya, féltékeny természete van.

— Lehet. De mondja meg őszintén, lehetségesnek tartja a szerelmet féltékenység nélkül?

— Kis mértékben, majdnem észrevétlenül: nem, csak tulzásba ne menjünk vele.

— A kacérságot, flirtelést meg éppen nem boesájtánám meg soha.

— Olyan egetverő véteknek tartja?

— Annak. A legnagyobb véteknek. Csunya játék, amely megöli a természetességet. Nagyobb bűn az, ha valaki játszik az érzelmekkel, mintha nyíltan bevállja, hogy szeret valakit.

— Egy két udvarlót sem nézne el?

— Nem! Egyet sem!

— Parancsol még egy csésze teát?

— Kérek.

Bár ütött a bucsuzás órája, de örült Feleki, hogy még maradhat.

— Érdekes ember maga Feleki. Csupa igazságszeretet. Némely dolgot azonban nagyító üvegen keresztül mérlegel. Én sem szeretem a kacérságot, de egy kicsi belőle nem árt. Milyenek a férfiak? Folyton édes frázisokkal, sokatmondó pillantásokkal traktálják az asszonyokat s az asszonyok jól teszik, ha ezeket a sokatmondó pillantásokat kevés kacérsággal viszonzozzák. Hiszen leginkább így lehet meghódítani a férfiakat.

— Maga beszél így Margit? Maga? akiben egy szemernyi kacérság sincs? Ugy-e, csak beszél, hogy beszéljen?!

— Annyira ismer? Hátha esalódik. Ejnye, de mulik az idő, — szölt hirtelen felállva — magának menni kell. Hívja a kötelesség s várja egy szép asszony, vagy mondjuk, több is . . . jó mulatást kívánok.

Feleki tekintete fehér mellényére tévedt, ahol egy teacseppet vett észre.

— Köszönöm jó kívánságait, megyek. A mulatságból azonban semmi se lesz.

— De miért?

— Mert az estélyre már nem mehetek el?

— De miért?

— Prózaik. A mellényemet leöntöttem teával.

— Csakugyan prózaik — kacagott Margit — amin könnyen segíthet. Gyorsan hazamegy, átöltözik és jobb, ha későn ér oda, mint soha.

— Annyira már nem ragaszkodom e mulatsághoz. Majd kimentem magam. Inkább arra kérem, töltsön nekem még egy csésze teát. Higyje el, jobban szeretem egy szellemes asszony társaságát, mint egy estély unalmaságát.

— Édes Feleki, őszinte leszek — mondta Margit kissé idegesen — hozzám csak délelőtt jönnek látogatóba. Maga véletlenül felvetődött — kivételesen elfogadtam, de nem szeretném, ha most miattam elmaradna az estélyről. Megtudnák az okát s ez szóbeszédre adna alkalmat. Még nincs olyan későn. Igya ki a teát, siessen haza, öltözzön át s menjen el az estélyre.

— Hogy lehet ilyen akaratos? Látja én az Isten ujját látom! Áldom a véletlent, amely most kisegít bajomból. Hát azt hiszi azért akarok maradni, hogy kompromittáljam? Tudom, nem illett ebben az időben feljőnnöm, mert azt is tudtam, hogy csak délelőtt fogad férfilátogatót, de nem voltam képes ellentállni a vágynak, hogy láthassam, mert már régen, nagyon régen szeretem. Őszintén, komolyan. Nekem maga szép, jó, édes, s most, hogy mégjobban megismertem: mindenem. Meleg, derült, boldog élete lesz. Ugy-e nem utasítja vissza szivemet és nevetemet? Ugy-e nem haragszik?

Margitot meglepte a vallomás. Idegesen kavargatta teáját.

— Ha haragudnék, nem hagytam volna ennyi ideig, ilyen életbevágó dologról s érzelméről beszélni.

— Hát remélhetek?

— Talán! Ez fontos lépés és én időt akarok engedni a megfontolásra.

— A megfontolásra? De én szeretem! Meddig várjak? . . .

— Most szépen elmegy és holnap . . .

— Igen, hazamegyek és holnap délelőtt itt leszek pontosan a válaszáért, amely, ugy-e, kedvező lesz?

— Ne legyen olyan kíváncsi. Aki szeret az bizik és hisz feltétlenül.

Ifj. Tussay Gáborné.

A hírlapírók mulatsága. A bácsmezei hírlapíró választmányának és a rendőrségi tisztviselőknek közös jótékony célú művészestélye iránt már is nagy az érdeklődés. A fölkért művészek, Peterdi Etus, Kozma Hugó és Kabos Gyula művészi műsoruk legérdekesebb pontjait egyebek közt a Luxemburg grófja népszerű számai fogják előadni. A kaszinó termeiben számozott ülőhelyek lesznek 3 koronájával, míg a belépti jegyek 2 koronába kerülnek. A táncra minden jegy feljogosít.

A „Napközi Otthon” számára újabb a már felsoroltakon kívül érkezett adományokért, amelyeket alább közlünk, az egyesület vezetősége úgy a maga, valamint a szegény gyerekeknek szívéből eredő hálás köszönetét fejezi ki a kegyes jótévedőknek: A zombori takarékpénztártól 100 korona „Stebler” asztaltársaság 45 korona, „Ferbach unokák” gyűjtése 10 korona, Szondy Mátyás új év megváltás címén 5 korona, özv. Alföldy Gedeonné 5 zsák krumplics és 1 véka bab, Margalits István Lajos 10 kgr. 0 liszt, 2 kgr. dara.

Rekviem. Pribil Ernő volt vármegyei főügyész lelki üdvéért tegnap reggel fél 9 órakor a plébániatemplomban megtartott gyászmisén a zombori kaszinóegyesületi dalárda, amelynek a megboldogult 25 éven át elnöke volt, méltóképen rótt le a megboldogult iránti kegyeletét. A rekviemen a dalárda Engesser Mátyás c-moll miséjét énekelte. A zombori troubadourok pedig betétként Stehle e-moll De profundisát és d-dur Salve regináját adták elő vonós zenekarral.

Népszövetségi gyűlés. A kath. népszövetség helyi szervezete ma — péntek — este 6 órakor a kath. legényegylet nagytermében a németajku tagok részére gyűlést tart, melynek szónoka Léh Ferenc ismert népszónok lesz. Érdeklődőket is szívesen lát az elnökség.

Esküdszéki tárgyalás. Tegnap tárgyalta a zombori esküdszék ifj. Beer István kulai lakos bűnügyét, aki szándékos emberölés büntetése miatt volt vádolva. Még 1909. évi január hó 3-án történt, hogy Kulán az utcán összetalálkozott Krsztonosits György kulai földbirtokossal, aki a Beer családdal régóta van ellenséges viszonyban és 4-szer rálőtt revolverével, amitől az vagy 2 hétig tartó sérüléseket szenvedett. Krsztonosits letéperte a bántalmazóját és revolverrel oly súlyosan ütlegelte, hogy viszont Beer 40 napig volt beteg, azután pedig kiszökött Amerikába, mert megtudta, hogy Krsztonosits a csendőrök előtt avval fenyegetőzött, hogy addig nem nyugszik, amíg el nem pusztítja Beerékét. Az ősszel Beer hazatért, le is tartóztatták. de aztán biztosíték ellenében szabadlábra helyezték. A tegnapi tárgyaláson azzal védőkezelt, hogy Krsztonosits lőtt először és e csak önvédelemből lőtt viszont rá. Az esküdték, miután ezt a tényállást tanuk is megerősítették, dr. Pataj Sándor védőbeszédének meghallgatása után, egyhangulag felmentették Beert. Minthogy azóta Krsztonosits megvalósította fenyegetését és Beer atyját meglötte, ellene, aki most is vizsgálati fogságban van, e hó 23-án lesz esküdszéki tárgyalás.

Újabb felhívás az adózó közhatalhoz. Zombor szabad királyi város tanácsa ismételve felhívja mindazokat, akik a III. és IV. osztályu ker., tőkekamat- és járadékadóra vonatkozó vallomásukat a már közzétett határidőben be nem adták, hogy ezt a vallomásukat 8 nap alatt annyival inkább adják be, mivel ellenkező esetben adójuk a törvényben meghatározott súlyos következmények terhe alatt hivatalból fog megállapíthatni.

Írnokválasztás. Bácsordas község képviselőtestülete Leinweber György tb. szolgabíró elnöklete alatt egyhangulag megválasztotta Macskási Sándor moholi lakost községi írónak.

Névmagyarosítás. Kiskoru Pollák Béla szabadkai lakos családi nevének „Pál”-ra kért átváltoztatását a belügyminiszter megengedte.

Szabad lyceumi előadás. A zombori szabad lyceumban vasárnap délután 5 órakor a városháza dísztermében Kemény Simon máv. osztálymérnök tart előadást. Az előadás tárgya: A repülő gépek, vetített képekkel.

Haverda ügy. Az az országszerte érdeklődéssel kísért bűnügy, amelyben Haverda Mariska, Vojtha és Jánosy mint vádlottak szerepeltek, tegnap a szegedi esküdtéknek feladott három kérdésre adott „nem” felelete következtében *felmentéssel* végződött s mindhárom szabadlábra helyeztetett. Az ítélet ellen dr. Szápár József kir. ügyész — semmisségi panaszainak fentartása mellett — külön semmisségi panaszt jelentett be. A kir. törvényszék úgy határozott, hogy a semmisségi panaszokat elfogadja s az iratokat rögtön *felteszteti a kúriához*.

Csavargó rabló. Alaga Lukács 23 éves katymári csavargó Kukity Balázs koreszmájában Horváth Pál erszényét elrabolta. Késsel támadt rá Horváthra és az ellenszegülés nélkül türte, hogy a csavargó kizsebelje. Alaga ezután a nagyatyja portájára ment, aki jómódu, gazdag földmives. A rabló a küszöbnél egy erszényt talált, amelyben 540 korona papírpénz volt. Az erszényt az öreg Alaga vesztette el. A talált pénzt 80 koronáig elköltötte a koreszmában, a csendőrök mulatva akadtak rá és rögtön letartóztatták.

Drótnélküli villamvilágítás. A villamos világításnak Edison a föltalálója, a drótnélküli táviratozásnak pedig Marconi. Világraszóló találmány mind a kettő, de talán egyik sem világraszólóbb Tesla Miklós hazánkfiának újabb találmányánál, amely zseniális, szinte emberfölöttien merész s nagyszerű összekombinálása Edison és Marconi találmányának. Tesla Miklós legújabb és legzseniálisabb találmánya ugyanis nem más, mint a — drótnélküli villamosvilágítás. Tesla azt reméli, hogy korszakalkotó találmánya rövid idő múlva annyira tökéletes lesz, hogy a sötét éjszakák teljesen el fognak tűnni a föld színéről. Tesla egyelőre a newyorki kikötőt akarja megvilágítani 200 angol mérföldnyi kiterjedésben. Az előmunkálatokhoz azonnal hozzáfog, mielőtt Newyork állam kormányától megkapja az engedélyt.

Kórházból a halálba. Gidák Katalin 48 éves szabadkai napszámos asszony ezeltől két hónappal a Mária Valéria kórház sebészeti osztályára került beteg. A betegsége nagyon komoly természetű volt. Megoperálták s így sikerült Gidák Katalint az életnek megmenteni. A napszámos asszony most került ki a kórházból. Otthon hideg szoba várta s a háznál nem volt egy falat kenyér. A nagy nyomoruság annyira elkésérrítette a szegény lábbadozó asszonyt, hogy elhatározta, hogy megvált az életétől. Elhatározását végre is hajtotta. Egy törülközőre felakasztotta magát. Mire észrevették, már halott volt.

Tisztújító közgyűlés. Pacséri tudósítónk írja: A polgári kör folyó hó 13-án tartotta tisztújító közgyűlését, mely alkalommal a tisztikar a következőképp választott meg: elnök Arany Gusztáv, alelnök Simon János, pénztárnok Kineses Sándor, jegyző és könyvtárnok Czibor János, háznagy Csányi Imre. Választmányi tagokul megválasztottak: Bárány Gyula, Csányi Sándor, Gaál Imre, Hajdu Zsigmond, Horváth Lajos, Varjas Ede, Weiszberger Fülöp, Weiszberger Pista.

Wagner megkezdte büntetését. A szabadkai törvényszéken szerdán délelőtt hirdették ki Wagner Sándor, a bajai kereskedelmi bank volt könyvelője előtt a végleges kúriai döntést, mellyel jóváhagyta a tábla ítéletét, mely Wagnert harmadfélvi fegyházzal sújtja. Ugyanesak szerdán este adta be Wagner a perújítási kérelmet, melyben új tanukat kér kihallgatni ártatlanságának igazolására. Wagner azt a kérelmét is előterjesztette, hogy míg a perújítási kérelem eldől, hagyják szabadlábon. A törvényszék azonban nem vette tekintetbe ezt a kérelmet, hanem Wagnert az ítélet kihirdetése után rögtön ott fogta a büntetés megkezdésére.

Mozgalom az ügyvédjelöltek körében. A szabadkai ügyvédjelöltek elhatározták, hogy erkölcsi és anyagi sorsuk enyhítése végett szervezkednek és már legközelebb megalakítják az ügyvédjelöltek egyesületét.

A Mátyásnap vásár. A szabadkai Mátyásnap vásár e hó 20-án, most vasárnap kezdődik és három napig tart.

Az alkohol áldozata. Angyal György pincédi lakos, kosárfonó a napokban kosarakat vitt eladás végett Liliomosra. Portékája elkelt s e feletti örömeben jól bepálinkázott s ilyen állapotban indult hazafelé. Utközben a Jegrieska árok partján megesszított s a vízzel telt árokba esett, hol halálát lelte. Öt korona 10 fillér pénzt és egy fél litert üveg pálinkát találtak a szerencsétlenül.

Megszűnt csőd. A Popovits M. Testvérek újvideki cég ellen elrendelt csődöt a napokban megszüntették.

Művészet — Irodalom.

Az új üstökös s a róla szóló mindenféle mende-monda érdekli a gyermekvilágot is, ezért közöl róla érdekes, eleven cikkeket képekkel a Jó Pajtás, Sebők Zsigmond és Benedek Elek képes heti gyermeklapja, legújabb, február 13-iki számában. Dörmögő Dörmötör ur, a Mackónemzettség díszvirága folytatja automobil-utazását. Endrődi Sándor pompás verset ír. Szemere György elbeszélést, Benedek Elek és Rákosi Viktor regényt, Lampérth Géza verset, egy képes cikk a párisi árvizről szól. Van még e számban új rovat is Tréfa címmel, ezenkívül tréfás képsorozat, rejtvény, szerkesztői üzenet stb. A Jó Pajtás előfizetési ára negyedévre 2 korona 50 fillér. Mutatványszámot ingyen küld a kiadóhivatal (Budapest, IV., Egyetem-utca 4.)

Argirus. A régi magyar költészet egyik legértékesebb és legelterjedtebb munkája, a Gyergyai Albert szerzette „História egy Argirus nevű királyról és egy tündér szűz leányról” eddigelő jó és olcsó kiadásban nem volt kapható. Pedig ismerete már csak azért is fontos, mert tudvalevőleg ez volt főforrása Vörösmarty bájos tündérvilágának, a „Csongor és Tündé”-nek. Most a „Magyar Könyvtár”, mely már annyi jeles füzetet szolgáltat az irodalomtanítást, ezt a hézagot is pótolja, Balassa József kitűnő bevezetésével közzébocsátva a szép elbeszélést. Mint a vállalat 579. száma jelent meg és 30 fillérért kapható minden könyvtárban, valamint a kiadócégnél: Lampel R. (Wodianer F. és Fiai) r.-t., Budapest, Andrásy-ut 21. szám.

Schopenhauer. A nagy pesszimista filozófus népszerű iratai közül a Paraenezisek és Maximák, melyek két évvel ezelőtt jelentek meg a „Magyar Könyvtár”-ban, akkora kelendősségre tettek szert, amekkorát bölcsészeti munka még aligha ért el Magyarországon. Bizonytal ez a nagy elterjedés birta rá a szerkesztőséget, hogy most folytassa Schopenhauer kiadását, ezúttal a „Parerga és Paralipomena”-ból válogatva össze egy csoport mély és magvas gondolatot, melyek mind az irodalomra vonatkoznak. A füzet címe: „Irók és kritikusok, olvasók és gondolkodók”; könnyed stílusban írt apróbb fejtegetések, elmés ötletek és csufolódások, melyek ma is éppoly találók, mint amikor először megjelentek. Fordításuk is — Benedek Marcell munkája — gondos és szabatos. A füzet, melynek ára 30 fillér, bizonytal kapós száma lesz a kitűnő vállalatnak. Kapható minden könyvtár-kereskedésben.

Vármegyei közgyűlés.

Bács-Bodrog vármegye törvényhatósági bizottsága 1910. évi február hó 26-án délelőtt 10 órakor Zomborban, a megyei székház nagytermében rendkívüli közgyűlést tart a következő tárgysorozattal:

1. Nagyméltóságú m. kir. miniszterelnök urnak a magas kormány kinevezését tudato leirata.
2. Nagyméltóságú m. kir. honvédelmi miniszter leirata támogatás iránt.
3. Nagyméltóságú m. kir. földművelésügyi miniszter urnak leirata támogatás iránt.
4. Nagyméltóságú m. kir. kereskedelemügyi miniszter urnak leirata támogatás iránt.
5. Nagyméltóságú Apponyi Albert gróf volt valás és közoktatásügyi miniszternek bucsuzó leirata.
6. Nagyméltóságú Darányi Ignác volt földművelésügyi m. kir. miniszter urnak bucsuzó leirata.
7. Pozsony vármegye átirata a vasúti utazás kedvezményének a néplajturákra leendő kiterjesztése tárgyában.
8. A vármegye egészségügyi bizottságának előterjesztése a Küllődön felállítandó gyógyszertár tárgyában.
9. A vármegyei alispán előterjesztése a zentai X. kerületben szűkségesé vált városi képviselői választás elnökének kiküldetése iránt.
10. A vármegyei alispán előterjesztése Zenta városnak 200000 koronás rövid lejáratú kölcsön felvételét kimondó határozatának jóváhagyása tárgyában.
11. A vármegyei alispánjának előterjesztése a megyei telefonhálózat létesítése ügyében.
12. Alispáni előterjesztés a Budapesten megtartott nemzetközi orvosi kongresszusra a megye közönsége által kiküldött orvosok melánnyos díjazása tárgyában.
13. Simó János felebhezése Kölpény községnek az előjárók fizetése tárgyában hozott határozata ellen.
14. Stala Lajos felebhezése Dunagálos községnek a segédjegyzői fizetés felnemelését megtagadó határozata ellen.
15. Pfeiffer János és társai felebhezése Bajmok községnek a községi építkezési költségek mikénti fedezése tárgyában hozott határozata ellen.
16. Milla Jakab és társai felebhezése Szentfülöp községnek a kenderáztatási díjak tárgyában hozott határozata ellen.
17. Auer Vince felebhezése Bacsordas községnek a községi jegyző személyi pótléka tárgyában hozott határozata ellen.
18. A zentai bukéntes tűzoltó testületnek felebhezése a Zenta városnak a fizetéses tűzoltók nyugdíjkiutalásba való felvétele tárgyában hozott határozata ellen.
19. A Budapesti Szahóiparosok Hitel és Termelő Szövetkezetének felebhezése Zenta városnak a városi szolgaszemélyzet ruházata szállásának az 1910. évre való biztosítása tárgyában hozott határozata ellen.
10. Barna János és Soós István felebhezése Zenta városnak a városi elfogatási szolgálatnak az 1910-1912. évre való biztosítása tárgyában hozott határozata ellen.
21. Keresztury Károly felebhezése Zenta városnak egy napidíjas felfogadásának megtagadását kimondó határozata ellen.
22. Stern Lajos felebhezése Magyarakanizsa városnak a városi szegényház részére községi kenyérszállításának biztosítása tárgyában hozott határozata ellen.
23. Ney György felebhezése Apatin községnek a tanítói földek átadását megtagadó határozata ellen.
24. Gáspár Dezsőné felebhezése Csautavér községnek fizetésemelést megtagadó határozata ellen.
25. Dr. Lestár Albert felebhezése Topolya községnek a polgári iskola céljára vásárolt telek megvétele tárgyában hozott határozata ellen.
26. König Ferenc és Buschbacher József felebhezése Apatin községnek az urbéresék és a község között lefolyhatott per megújítása tárgyában hozott határozata ellen.
27. A gör. kel. szerb egyházközség felebhezése Hercegszántó községnek az ottani gör. kel. szerb iskola segélyezésének megtagadása tárgyában hozott határozata ellen.
28. Bueber János és társai felebhezése Regőce községnek a volt községi előjárók ellen megindítandó kártérítési kereset tárgyában hozott határozata ellen.
29. A kalocsai érsek felebhezése Csávoly községnek a templom és püebana tatarozásánál felmerülő díj kézi és fuvarnapszám megváltása tárgyában hozott határozata ellen.
30. Cservenka község előjáróságának felebhezése Cservenka községnek a községi rendőri létszám felemelésének megtagadása tárgyában hozott határozata ellen.
31. Balizs Ilés és társai felebhezése Péterréve községnek dr. Weber Gyula magánorvos tiszteletdíja tárgyában hozott határozata ellen.
32. Grosz Ilés felebhezése Bácsföldvár községnek a községi penzek mikénti elhelyezése tárgyában hozott határozata ellen.
33. Mesáros Ferenc felebhezése Péterréve községnek a csiki halászat berbeadása tárgyában hozott határozata ellen.
34. Hiti Péter zentai lakos felebhezése Zenta városnak a vagóhidépítése tárgyában hozott határozata ellen.
35. Petrőce község határozata a Ruman Magyar fele kötvény utáni kamatok törlése tárgyában.
36. Ugyanannak határozata az előjárók, sezed és kezelőszemélyzet napi és utiköltsége tárgyában.
37. Dunagálos község határozata a gazdasági munkaszabak létesítése tárgyában.
38. Ugyanannak határozata a vadászati jog berbeadása körüli karosodás tárgyában.
39. Begres község határozata az uradalmi legelő berbe vétele tárgyában.
40. Oker község határozata a felekezeti temetőkhöz vezető járdák kikövezése tárgyában.
41. Kölpény község határozata a községi kisbírák fizetésének felmelése tárgyában.
42. Kiszács község határozata telkeknek szabályozási célból való elcserelése tárgyában.
43. Óvcsa község határozata a községi szilveszter javadalmazása és díjai tárgyában.
44. Tiszavánfalva község határozata a községi jegyző személyi pótléka tárgyában.
45. Ugyanannak határozata a községi orvos személyi pótléka tárgyában.
46. Szilbács község határozata a zombori takarékpénztárnál levő községi tartozásnak visszafizetése tárgyában.
47. Dunacséb község határozata az anya könyvi kivonatokért befolyt díjaknak hova fordítása tárgyában.
48. Szilbács község határozata Peják Lázár, Izakov Izidor és Arzenin Peter kártalanítása tárgyában.
49. Ujpalánka község határozata a templom óra beszerzési költségeihez adandó hozzájárulás tárgyában.
50. Ujpalánka község határozata a rozoga községi mézszárszék lebontása tárgyában.
51. Ópalánka község határozata a községi óvoda építleteinek javítása tárgyában.
52. Wekerlefalva község határozata a kézművesipari díjaknak atalányösszegben való megállapítása tárgyában.
53. Parrag község határozata a községi alkalmazottaknak hosszabb betegség esetébeni ellátása tárgyában.
54. Parrag község határozata a kisbírák részére adandó természetbeni ruházat tárgyában.
55. Parrag község határozata az anya könyvi kivonatokért befolyó díjaknak hova fordítása tárgyában.
56. Palánka község határozata Bács Mária községi szegény eltartása tárgyában.
57. Palánka község határozata a fogyasztási adókezelésnél alkalmazott községi közleg munkaszabak pénztári járuléka tárgyában.
58. Opalánka község határozata a község egy ilés telkének eladása tárgyában.
59. Opalánka község szabályrendelete a községi alkalmazottaknak betegség esetére fizetés és ápolás biztosítása tárgyában.
60. Bácsóváros község határozata bikaistálló felepítése tárgyában.
61. Opalánka község határozata a községi szegények segélyezése tárgyában.
62. Ujpalánka község határozata a tandíjszedésnek megszüntetése tárgyában.
63. Paloua község határozata segédjegyzői állás szervezése tárgyában.
64. Dunacséb község határozata segédjegyző részére 200 K lakber tárgyában.
65. Szépliget község határozata Égi Lajos segédjegyző jutalmazása.
66. Dunacséb község határozata az 1909. évi pénztári maradványnak hova fordítása tárgyában.
67. Dunacséb község határozata a községi közmunka kivetésének mellőzése tárgyában.
68. Róm határozata kölcsön felvétele tárgyában.
69. Paripás határozata egy ideiglenes díjok alkalmazása tárgyában.
70. Mádaras határozata a II. segédjegyzői állással járó fizetés felemelése tárgyában.
71. Szentfülöp határozata a segédjegyző fizetésének felemelése tárgyában.
72. Szilberek határozata a jegyzői és orvosi lakás felepítése tárgyában.
73. Ugyanannak határozata iskolaépítés tárgyában.
74. Madaras határozata iskolaépítés tárgyában.
75. Zenta város határozata a gazdasági munkaszabak felosztási tervének módosítása tárgyában.
76. Magyarakanizsa város határozata a tűzoltó egyesület részére megszavazott 20000 korona segély tárgyában.
77. Ugyanannak határozata a polgári iskolával létesítendő utazási, tanári könyvtári és tanuló könyvtári alap létesítése tárgyában.
78. Ugyanannak határozata a tanítói gyűléseken résztvevő tanítók napidíjainak és utiköltségeinek megállapítása tárgyában.
79. Ugyanannak határozata a Grill fele „Magyar Közigazgatási Törvénytar” 2 példányának beszerzése tárgyában.
80. Ugyanannak határozata egy gépirónói állás szervezése és egy írógép beszerzése tárgyában.
81. Apatin határozata a rendőrség fizetés felemelése tárgyában.
82. Ugyanannak határozata a községhez egyik helyiségének berbeadása tárgyában.
83. Sajkásszentiván község határozata a jegyzői lak átalakítási költsége tárgyában.
84. Felsőszentiván határozata 10,000 kor. kölcsön felvétele tárgyában.
85. Kula határozata Eper István Lajos részére kiadott elsőbbségi nyilatkozat tárgyában.
86. Mohol község határozata a moholi születésű dr. Radovity Zsarkó zbornik-tuljai érsek beiktatásán résztvevő küldöttség költsége tárgyában.
87. Mohol község határozata az osztrovácsigeti földek berbeadása tárgyában.
88. Mohol község határozata a csendőrlaktanyához épített istálló, nyereg és zaboskamata berbeadása tárgyában.
89. Óbecse község határozata a számvizsgáló bizottság díjazása tárgyában.
90. Ada község határozata a foglalkási terület felmérése tárgyában.
91. Ada község határozata artézi kut fúrása tárgyában.
92. Martonos község határozata a lakatos és kovácsmunkák vállalati uton történt biztosítása tárgyában.
93. Óbecse község határozata özv. Perity Istvánné polgári leányiskolai szol. a fizetés felemelése tárgyában.
94. Óbecse község határozata az óvónők drágasági pótléka tárgyában.
95. Óbecse község határozata a róm. kath. és gör. kel. tanítók drágasági pótléka tárgyában.
96. Óbecse község határozata Okolicsnyi Gyula adópénztári ellenőr lakbère tárgyában.
97. Martonos község határozata Tutorov Tosa végrehajtó fizetési előlege tárgyában.

98. Mohol község határozata Gonczlik Emma tanítónő helyettesének fizetése tárgyában.

99. Obecse község határozata Martinovits Sándor községi könyvelő drágasági pótléka tárgyában.

100. Mohol község határozata kiegészítő tanító alkalmazása tárgyában.

101. Ada község határozata Gácsér Béla tanító fizetési előlege tárgyában.

102. Turja község határozata a II. od. bíró és esküdtek fizetése tárgyában.

103. Szenttamás község határozata Barjak-tárovi István irnok jutalmazása tárgyában.

104. Szenttamás község határozata Tyirity Koszta volt községi irnok temetési költsége tárgyában.

105. Bácsgyulafalva község határozata az óvoda épület jókarban tartása és fenntartása tárgyában.

106. Ugyanannak határozata az előfogatosokkal kötött szerződés tárgyában.

107. Ugyanannak határozata egy Wertheim-féle szekrény beszerzése tárgyában.

108. Kerény község határozata az anyai könyvi díjak hovatartozása tárgyában.

109. Ugyanannak határozata a kisbírák egyenruhával leendő ellátása tárgyában.

110. Bezdán község határozata Póth Mihály kantor nyugdíja tárgyában.

111. Küllöd község határozata a küllödi 4-ik tanítói állás szervezése tárgyában.

112. Küllöd község határozata a küllödi tűzoltók részére beszerzendő kötélövek tárgyában.

113. Gádor község határozata Koch Janos gádori segédjegyző jutalmazása tárgyában.

114. Regőce község határozata behajthatlan követelésének leírása.

115. Zenta város határozata a felsőhegyesi óvoda építésére kivetendő pótlék iránt.

116. Zenta város határozata az 1907. évi közpénztári számadás elkészítéséért járó munkadíj kifizetése iránt.

117. Magyaránizsa város határozata behajthatlan követelések leírása iránt.

118. Nemesmilitics község határozata II. és III. ik fejezet tartozásainak törlése tárgyában.

119. Zenta város határozata behajthatlan követelések leírása iránt.

120. Bácskeresztur határozata a község közmunka tartozás mikénti fedezése tárgyában.

121. Obecse község határozata az egyes alapok beszüntetése s a közpénztárba való beavalása tárgyában.

122. Ripszám Pal kérvénye tanulmányi segély iránt.

123. Lamos János kérvénye tanulmányi segély iránt.

124. Csátalja község behajthatlan községi követeléseinek leírása.

125. Magyaránizsa község 1907. évi közpénztári s a kezelése alatt álló alap számadások.

126. Moholi 1907. évi szegény, községi, munkás segély, tisztai komp, népkönyvtár alap 1907. évi számadásai.

127. Cserevenka és Ujverbász 1908/909. évi iparos tanonciskolai számadása.

128. Titeli rétkezelő bizottság 1910. évi költségvetése.

129. Sajkásszentiván 1908., Csurog 1908., Dunagárdony 1908., Gádor 1907., Kiszács 1908., Boldogasszonyfalva 1908., Boróc 1907., Kölpény 1908., Regőce 1908., Vaskút 1908., Bezdán 1908., Ósöv 1908., Zenta város 1903. Mohol 1907., Rem 1908., Batmonostor 1908., Bojyán 1908., Boróc 1908., Janoshalma 1907., Zenta 1905., 1904., Bácsborsód 1908., Bácskeresztur 1908., Oszivac 1908., Ada 1907. évi közpénztári számadásai.

130. Apatin, Pacsér, Matételke, Bajmok, Tündérez, Bács, Bácsalmás, Janoshalma, Topolya., Kossuthfalva, Szenttamás 1910. évi költségvetése.

131. Mozsor 1910., Regőce 1909., Katymár 1909., Szeghegy 1909., Palona 1909., Boróc 1909., Sajkásszentiván 1909., Topolya 1909. évi pótköltségvetése.

HIRDETÉSEK.

Salvator sör.

Van szerencsém a nagyérdemű uri közönség tudomására adni, hogy a világhírű

Salvator sör

már uton van és úgy mint eddig, ez évben is február havában kimérésre kerül.

Ezen sör Zomborban kizárólag **Vranits Mladen** ur pilseni sörcsarnokában lesz kapható naponta friss csapolásban. Tekintettel arra, hogy a készlet rövid ideig fog tartani, célszerű lesz, ha az igen tisztelt inyenek rendelkezéseiket a fent jelzett helyen mielőbb átadják.

A sör kimérésének kezdetét egyébként a kifüggesztendő falragaszok is fogják jelteni.

Tisztelettel 3-1

FRANC SÁNDOR, Szabadka,
a „Salvator sör“ bácsmezei főraktárnoka.

Eladó.

Jó élénk helyen 10 év óta fennálló

dohánytőzsde

eladó. Bővebb értesítést ad a kiadóhivatal.

3-1

Üzleteladás.

Betegség folytán **azonnal eladó** és átadható Zombor város legforgalmasabb helyén álló

fűszerüzlet,

(Vasut-u. 22. sz. a.)

melynek kitűnő üzletköre, biztos, állandó vevőközönsége és szilárd jövője van. Bővebb felvilágosítást ad **Dsinitz István** tulajdonos Zombor (Vasut-utca 22. sz.).

3-1

Árverés.

Az Eszéki takarékpénztár megbízásából ezennel közhírré teszem, hogy **folyó évi február hó 23-án délután 2 órakor** Palánkán 100 hektoliter szeremségi **2 éves bor** kerül árverés alá. Érdeklődőknek bővebb felvilágosítást ad

dr. Vermes Jenő ügyvéd
Palánkán.

ELADÓ.

Egy 10 lóerejű alig használt **LANGEN** és **WOLF-féle**

benzinmotor

előnyös feltételek mellett **eladó.** — Bővebbet a kiadóhivatalban.

3-6

Legtartósabb fűzőket

készít:

FENYVESI SAROLTA

BAJÁN.

Megrendelésnél pontos derékmérték beküldése elegendő.

Kívánatra személyesen kipróbálom!!

Kiadó lakás.

Zomborban az Ipartestület székházában levő egy nagy és két kisebb, ügyvédi vagy más irodai helyiség céljaira alkalmas szobák, külön bejárattal, üvegezett folyosóval, **május 1-ével kiadó.**

Továbbá egy bor beraktározására alkalmas **pincehelyiség** is kiadó.

Részletes felvilágosítást az ipartestületi jegyző ad.

3-1

Zombori ált. Ipartestület.

A fogak közt maradt ételmaradékok szétbomlásából minden ember szájában főként

az éjjeli alvás alatt savak és rothadási mikrobiaumok keletkeznek, melyek a fogakat megtámadják. Ezek okozzák a fogszüvasodást, a szájbűzt és a kínos fogfájást. Semmiféle fogtisztítószert meg nem szüntetni ezen bajokat oly

gyorsan és biztosan, mint a Sztaka Menthol-fogszappan. Gyógytárakban és drogériákban ára 1 korona.

Kapható: **Fehér István** drogériájában Zomborban.

4-3

Eladó ház.

Zomborban a Flórián-utca 32/a számú ujonan épült dupla, nyolc évi adómentes ház, mely áll: 5 utcai, 2 udvari szobából nagy terrassal, 2 előszoba, 2 fürdőszoba, 2 konyha, 2 éléskamra, pince és padlással, parkirozott udvarral, elköltözés miatt **szabad kézből eladó.**

Bővebbet a tulajdonosnál:

3-2

Baumann Nándorné.

875/kig. 1910. szám.

Pályázati hirdetmény.

Szépliget községben üresedésbe jött községi irnoki állásra pályázatot hirdetek.

Javadalom: évi 850 kor. törzsfizetés és törvényhatósági jóváhagyás alatt álló utólagos havi részletekben fizetendő évi 150 kor. drágasági pótlék.

Határidő **1910. évi március hó 15.**

Palánkán, 1910. február hó 15-én.

R A D I C H,
h. főszolgabíró.

MEGNYILT! MEGNYILT!

SAVOY-
A főváros legszebb
utronalán, nyugodt
és előkelő helyen.
nagyszállóda

VIII., József-
körút 16. BUDAPEST. VIII., József-
körút 16.

A főváros legmodernebb és legújabb
szállodája. 120 szoba és szalon. Köz-
ponti gőzfűtés. Hideg és meleg vízvezeték
minden vendégszobában. Lift. Vacuum
cleaner. Villanyvilágítás. Társalgóter-
mek. Legnagyobb kényelem. Előkelő ét-
terem és kávéház. Interurban, telefon.
Mérsékelt árak, szobák 3 kor.-tól fel-
jebb, fűtés, világítással együtt. Modern
egészségügyi tekintetek szerint beren-
dezve. — Villamos vasut-közlekedés az
összes pályaudvarokkal.

15-9

911/kig. 1910.

PÁLYÁZATI HIRDETMÉNY.

Liliomos községben üresedésben
levő községi orvosi állásra pályázatot
hirdetek.

Az állás javadalmazása havi előle-
ges részletekben fizetendő évi 1600
korona készpénz fizetés, lakbér fejében,
míg a község természetbeni lakást nem
ad, az 1908. évi XXXVIII. t. c. alapján
a törvényhatóság által jogerősen meg-
állapítandó évi összeg.

Husvizsgálatért a községtől évi
400 korona. Végül az 1908. évi XXXVIII.
t. c. alapján a vármegyei törvényható-
sági bizottság által jogerősen megállá-
pítandó látogatási díjak.

Kézi gyógyszerár tarthatása végett
tartozik a megválasztott folyamodni és
azt működése tartamára fentartani.

A község szláv ajku, 2800 lelket
számlál, miért is a szláv nyelv ismer-
ete megkívántatik és ezen körülmény
igazolando.

Felhívom pályázni óhajtoakat, hogy
szabályszerűen — születési anyakönyvi
kivonattal és az eddigi működést igaz-
oló hatósági bizonyítványokkal is fel-
szerelt kérvényeket hozzám **folyó évi
március hó 20-ig** nyújtsák be,
mert a későbbi érkezőket figyelembe
nem veszem.

Hódság, 1910. február 9-én.

RUMBACH LAJOS,

tb. főszolgabíró.

3-2

Házeladás.

A volt néhai Thurszky Jenő-féle uriház,
a **Dob-utca 8. sz. alatt**, 40 évi 12,000
korona 5% amortizálás kölcsönrel, elő-
nyös feltételek, esetleg szőlő vagy szántó-
föld becsesrelése mellett

- - szabadkézből eladó. - -

Sztojkovits Zakár G.,

tulajdonos, Rákóczi-ut 24. sz.

3-2

- Valódi brünni szövetek -

az 1910. évi tavaszi és nyári idényre.

Egy szelvény	1 szelvény	7 korona.
3.10 m. hosszú	1 " "	10 " "
elegendő teljes férfi-	1 " "	12 " "
ruhához	1 " "	15 " "
(kabát, nadrág és mellény)	1 " "	17 " "
ára csak	1 " "	18 " "
	1 " "	20 " "

Egy szelvényt fekete szalonruhához 20-
K-ért épügy felöltő-szöveteket, turista-lodent, selyemkangarnt gyári
árakon küld a mindenütt ismert megbízható és szolid
posztógyári raktár

Siegel-Imhof, Brünn 95.

:: Minták ingyen és bérmentve. ::

Nagy előnyére szolgál mindenkinek, ha szövet-
szükségletét directe a gyártás helyén, Siegel-
Imhof cégnél rendel. Óriási forgalma miatt
állandóan a legnagyobb választék a legújabb
szövetekből. **SZABÓT, LEGOLCSÓBB ÁRAK!**
Bármily kis megrendelés teljesen szigoruan
20-2 mintahú és figyelmes.

925/kig. 1910.

Pályázati hirdelmény.

Bácsordas községben leköszönés
folytán üresedésbe jött községi irnoki
állásra, mely havi előleges részletekben
felvehető évi 1000 korona fizetéssel van
egybekötve, **1910. évi március hó
6-ig** terjedő határidővel pályázatot
hirdetek.

A német nyelv ismerete megki-
vántatik.

Hódság, 1910. február 12.

RUMBACH,

tb. főszolgabíró.

2-1

Az OLLA több mint 2000
orvos által legmegbízhatóbb-
nak ajánlva.

Az OLLA szakorvosok által meg-
vizsgálva és legjobbnak minősítve
van. Két évi jóállás. Ára tucac-
konként 1, 6, 8 és 10 korona.

Az „OLLA“-gummi kapható az ország minden gyógy-
szertárában és jobb drogériákban. Követelje azonban,
hogy a szállítója önnek **csakis OLLA-t** adjon és ne en-
gedjen magának esekélyebb értékű silány utánzatot mint
„ép oly jót“ feldicsérni. — Az elárúsító helyek kimu-
tatását, árjegyzékét és eredeti propaganda reklámot in-
gyen küld az **OLLA** gummigyár **Wien II/231, Prater-
strasse No. 57.** 100-6

A nagyközönség figyelmébe!

Van szerecsém Zombor város és környéke
közönségét tisztelettel értesíteni, hogy . . .

könyvkötészetemet

- dobozkészítésre -

berendeztem. Amidőn ezt a n. é. közönség szives
tudomására adom, egyben értesitem, hogy e szak-
mába vágó mindennemű **dobozkészítést** elvállalok.

Községek figyelmébe! Kataszteri birtokrendező-iv
dobozok állandóan raktáron.

Könyvkötő munkák a legrövidebb idő alatt jutányos árak mellett készíttetnek.

Kérem a nagyérdemű közönség szives támogatását.

Tisztelettel

GROMILOVITS ANDRÁS,

50-1

könyvkötő.

ZOMBOR. Zrinyi-utca 1. szám.

☞ ☞ Az 1911. évre megjelenő nagy könyvalaku naptárra
hirdetések előjegyzését már most elfogadok. ☞ ☞

Megjelent! Gyönyörű szalonképes kivitelben

VADRÓZSÁK.

Hat magyar dal énekhangra és zongorára.

Mondjátok meg ti ragyogó csillagok . . .
Egyszer volt a híres Budán kutyavásár . . .
Zúgva, bűgva sepi a szél . . .
Ne menj férjhez kislányom . . .
Utra kél a darumadár . . .
Piroslik a szőlő levele . . .

Szövegét és dallamát szerző:

Vargáné Stengl Eleonóra.

Ára 3 korona.

Kapható minden nagyobb hazai könyvkereskedésben. 10-5

Zombor város legjobb beszerzési forrásai.

A Magyar Nyugdíjbiztosító Rt zombori képviselősege **Spitzer Márk és Fia.** Biztosít bárkinek — orvosi vizsgálat nélkül — agkori nyugdíjat, rokkantsági járadékot, özvegyi nyugdíjat és végkielégítést. Kereskedőket és iparosokat 1 korona heti befizetéssel biztosítunk. Felvilágosítást szívesen adunk.

Bogdán István villamos erőre berendezett **kolbászgyár és husfűstölde.** Ajánlja a n. é. közönségnek kitünően pácolt fűstölt húst, kolbászt, felvágottat és zsiradékárut a legolcsóbb napiárak mellett.

Bognármester Szívós Dezső Zombor, Thököly (Apatini)-ut 20. Tilli-féle ház. — Elvállal hintó, automobil és gazdasági munkákat. Szolid árak. Pontos kiszolgálás.

Butor-, üveg-, porcellán-, lámpa- és képek-keret raktár: Scherer M. Zombor, Kossuth Lajos-utca. Kárpitozott butorjavítás, képek-keretelés és üvegezés. E szakmába vágó bármilyen munkák vidéken is elvállaltatnak.

Berger R. szénkereskedő Zombor, Rökus-utca 21. — Belföldi és porosz köszén, továbbá kokszt és vágott fa kicsinyben blombirozott zsákokban jutányos árban házhoz szállítva. Kokszt és szén waggonként nálam megrendelhető.

Cukrász. A legjobb sütemények és legízletesebb torták, ugyisint mindig friss és természetes ízzel töltött bonbonok és a legízletesebben kiállított fagyaltok a legfantasztikusabb modellekben csakis **Nagy János** cukrásznál kapható. Széchenyi-körút 11. sz.

Czeisel József gépműhelye Zombor. — Elvállal artézi kutak furását, vízvezetékek és fürdőberendezéseket, bármily vasszerkezetek és lakatos munkákat, gazdasági cikkek készítését. Az ipar legújabb vívmánya. Autogén hegesztési telep.

Ehrlich Nándor fia épület- és díszműbádogos (Rákóczi-ut). Fürdők, vízvezetékek és központi fűtők saját tervezésében készíttetnek. Szakmába vágó összes munkákat szavatosság mellett elvállalom.

Fényképezési műterem. Mándits P. fényképezési műterme a nagy szerbtemplom mellett. Készít fényképeket a legolcsóbb árak mellett, ugyisint: 6 drb kabinetkép 8 kor., 6 drb vízítékép 4 kor. és 6 drb legfinomabb levelező-lap 3 korona.

Gubitz György és Társa uri és női cipész Zombor, Kossuth Lajos-utca. Saját készítményű cipőraktár. Mértékszerű megrendelések gyorsan és szolidan eszközöltenek. Valódi amerikai cipők nagy raktára.

Házi iparilag előállított FEHÉRNEMŰEK a legegyszerűbbtől a legdiszesebbig. — Délmagyarország legszebb áruháza Zomborban a „Menyasszonyhoz.” — Nagy raktár **divatkelmékben és vászonneműekben.** — Cég-tulajdonos: **Spitzer Sándor.** Kossuth Lajos-utca.

Hirth János üveg-, porcellán- és lámpa-raktára (Kossuth Lajos-utca). Bőrönd elárúsítás. E szakmába vágó munkákat jótállás mellett elvállalom.

Hangszerkészítő. Raab Károly Zombor, Zrínyi- és Orgona-utca. Szabadka: Damjanits- és Bajza-utca. Legnagyobb kikölés-önző intézet külön e célra tartott zongorák és pianókban. Állandó raktár elsőrendű **Stengl Testvérek, Koch és Korzelt, Lanberger** és **Glasz-féle** zongorák és pianókban. — Részletfizetésre is. — Javítások és hangolások szakszerűen végeztenek.

Ha épít, vagy házát javítja: homokot, meszet, beocsini elsőrendű portland és román cementet, cement-, keramit- és fayance-lapokat legolcsóbban beszerezheti **Göszl Pál** építő anyagkereskedőnél Zombor, Thököly-ut 18. Telefonszám 67. — Cimre tessék ügyelni.

Iparosok találkozó helye Lutz Simon vendéglősnél Thököly-ut 24. Kitünő ételek! Valódi tiszta borok! Dreher-sörkimérés!

Kiárúsítás. Más vállalkozás miatt **Spitzer Vilmos** divatruháza teljes kiárúsítást rendez. Az összes raktáron levő gyapjuszövet, vászont, selymet, flanelt, mcsőrök, szőnyeg tetemesen olcsó árak általános feltűnést keltenek.

Kisebb kőművesmunkákat, ugyisint: átalakításokat, javításokat, fürdőkádakat, fayance- és keramit burkolatokat, rabie és betonmunkákat legszolidabb árak mellett vállal **Szávits János** kőművesmester Zombor, Orgona-utca 38.

Különlegességi dohány és szivarok, a legjobb **szivarkahüvelyek,** mindenfajta szipkák, manilából készült gyékényszerű szivartárcák, Piatnik-féle játékkártyák, bélyegek és váltók kaphatók a zombori különlegességi dohánytözsdeben, **Gruda Pálnál.** — Postai megbízások legpontosabban.

Lauer Károly uri és női cipész Zombor, Zrínyi utca 8. sz. — Készít a legkényesebb igényeknek megfelelő női, valamint férfi cipőket és diszesizmákat. Pontos kiszolgálás. Méltányos árak.

Műorás és ékszerész: Keszler Dezső Zombor, Kossuth Lajos-utca, Frey-féle ház. Dus raktár mindennemű arany-, ezüst-, tula-, nikkelt-, zseb-, fali- és ingaórákban, arany- és ezüstneműekben. Bámulatos olcsó árak. Valódi berndorfi- és china-ezüst árak.

Műbutorasztalos. Pfarr Pál Thököly-ut 20. Elvállal a legmodernebb rajz szerint fényezett, valamint matt butorok készítését. Lelkiismeretes munka. Szolid árak.

Mrákovits Gyula elsőrangú mű-selyem-kelmefestő és vegyeszeti ruhatisztító Zombor. Gyűjtőüzlet: a nagy szerbtemplom közelében, Bajai-utca 11. Iparüzem-telep: Malom-utca 10. Mindennemű ruhák festése és tisztítása a legújabb rendszer szerint. — Felűnő olcsó árak.

Nikkelezés. Mindennemű tárgyak újra nikkelezését, ezüstözését, aranyozását, valamint csillárokat újra csiszolását a legjutányosabb árak mellett elvállal „**MERKUR**” nikkelezési vállalat Telep-utca 5. 50-4

Oláh János kovácsműhelye Zombor, Thököly-ut 20. — Elvállal 1 évi jótállás mellett hintók és kocsik vasalását, továbbá gazdasági cikkek készítését a legszolidabb árak mellett.

Ruhákat vegyileg tisztít és fest pontos és gyors kiszolgálás mellett **Husvéth István** vegytisztító és festőgyár Zombor.

Schlieszer Testvérek divatruháza Zombor. Minden idényre legnagyobb választékban kapható divatkelme, divatselyem, fekete szövetek, angol és francia batisztok, szőnyegek. Versenyez legelőkelőbb fővárosi cégekkel választék és árakban.

Steiner Lajos cím- és műfestő Zombor, Rökus-utca. Választási zászlókat a legjutányosabb árban szállít.

Sirkövek, továbbá mindennemű kőfaragó és márványmunkák szakszerű készítését vállal **ifj. Stempel Samu** kőfaragó Zombor, Rákóczi-ut 44. sz. — Nagy raktár kész sirművek és butor-márványlapokban. Márványfűrészelés és csiszolás.

Szuppek Gyula Zombor, üvegudvar. — **Üveg, porcellán, lámpa, tükör és tábla-üveg** gyári raktár. — E szakmában legnagyobb és legolcsóbb bevásárlási forrás.

Stebler Antal műorás, ékszerész és vésnök Zombor, főutca. Nagy raktár mindennemű arany-, ezüst- és briliáns ékszerek, valamint alpaca- és china-ezüst dísztárgyakban. Meglepő olcsó árak. Javítások azonnal eszközöltenek. Zalogházi becsüs. MÁV. órás.

Szpevák Béla műbutorkészítő Zombor, Kalap-utca 2. Készít kizárólag finom butorokat a legjutányosabb árak mellett.

Schön Adolf könyv-, zenemű-, papirkereskedés és könyvkötészet Zombor, Kossuth Lajos-utca. Alapítva 1852-ben.

Schneider János nyerges és kárpitos Zombor, Bezdáni-utca 7. — Elvállal e szakmába vágó mindennemű munkákat. — **Billiárdok** áthuzása jutányos árak mellett eszközöltenek.

Teltsch Gáspár optikus, kötszerek és bőrröndgyára (Kossuth Lajos-utca). Villanyos berendezések, csillárokat és villanykellékek olcsó beszerzési forrása.

Több új ház Zomborban a város legforgalmasabb utcáin eladó. A házak adó- és tehermentesek. — Bővebb értesítést ad **dr. Mátits Márton.**

Tartalékos tiszték legelőkelőbb szereltetnek fel **Knippl János** elismert legszolidabb egyenruházati üzletében Zombor, Bajai-utca 4. szám.

Tilger Mihály Zombor, Könyök-utca 15. sz. Ajánlja saját készítményű **sodronyonat,** valamint **fonott lószőrt** és mindennemű kész **sodronyszövetet** és **szitaárut.** Vidéki megrendelések azonnal eszközöltenek.

Ugry István kályhás és agyagárugyáros Bezdáni-ut 39. sz. Mintaraktár Erzsébet-tér 4. (Szemes-ház.) Ajánlja saját gyártmányú I-a Chamotte kályhát, tűzhelyeit stb. áruit. Javítások, átrakások jótállás mellett pontosan eszközöltenek.

Virágkoszorúk és csokrok, virágkosarak stb. a legmodernebbül és legolcsóbban készít **Goesser Antal** Rákóczi-ut 42. szám. — Telefonszám 129. — Diszoklevéllel kitüntetve.

Zombori Iparosok Árucarnoka. Bácska legnagyobb butorraktára. — Elsőrendű kárpitosműhely. — Eladások részletfizetésre is.